

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/18-09/72
URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 21. prosinca 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvešće o obavljenoj financijskoj reviziji korisnika državnog proračuna*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora sukladno odredbi članka 9. Zakona o Državnom uredu za reviziju ("Narodne novine", broj 80/11), dostavio glavni državni revizor, aktom od 20. prosinca 2018. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, glavni državni revizor.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 003-05/18-05/1
URBROJ: 613-01-01-18-16

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Prilježeno:	20-12-2018	DOSTAVOM	
Klasifikacijska oznaka:	021-12/18-09/72	Org. jed	65
Uredbeni broj	613-18-	Pril.	Vrij.
		1	CD

Zagreb, 20. prosinca 2018.

HRVATSKI SABOR
n/p Gordan Jandroković, predsjednik

Predmet: dostava izvješća

Poštovani,

u skladu s odredbom članka 9. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), u prilogu se dostavlja Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji korisnika državnog proračuna.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, u ime Državnog ureda za reviziju sudjelovat će mr. Ivan Klešić, dipl. oec., glavni državni revizor.

S poštovanjem

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

mr. Ivan Klešić, dipl. oec.

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA**

Zagreb, prosinac 2018.

SADRŽAJ

stranica

SAŽETAK	i
SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	3
Prihodi i primici	4
Rashodi i izdaci	6
Imovina i obveze	8
IZRAŽENA MIŠLJENJA	11
NALAZ REVIZIJE	13
PROVJERA PROVEDBE NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLIH REVIZIJA	25
ZAKLJUČAK	26
Prilog 1: Ukupna i dospjela potraživanja koncem 2016. i 2017., po subjektima revizije	27
Prilog 2: Ukupne i dospjele obveze koncem 2016. i 2017., po subjektima revizije	28
Prilog 3: Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama	29

SAŽETAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 23 korisnika državnog proračuna. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje 20 ministarstava i tri zavoda.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim važnijim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima koji imaju znatan utjecaj na poslovanje. Osim toga, provjerena je i provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija.

Ukupni prihodi i primici korisnika državnog proračuna obuhvaćenih revizijom, za 2017. iznosili su e 108.745.243.602,00 kn, a rashodi i izdaci 108.320.782.223,00 kn.

Za svaki subjekt revizije izražena su dva mišljenja - mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja.

O financijskim izvještajima izraženo je 15 bezuvjetnih i 8 uvjetnih mišljenja.

O usklađenosti poslovanja, također je izraženo 15 bezuvjetnih i 8 uvjetnih mišljenja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni i drugi propisi kojima je uređen okvir financijskog izvještavanja te poslovanje subjekta revizije.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u području djelokruga i unutarnjeg ustrojstva, planiranja i izvršenja plana, računovodstvenog poslovanja, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, imovine, obveza i javne nabave.

Revizijom je, između ostalog, utvrđeno:

- Obrazloženja financijskih planova nisu cjelovita, jer ne sadrže pokazatelje na kojima se temelje izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje pojedinih aktivnosti, projekata i programa. Pojedine vrste rashoda financirane su sredstvima planiranim za druge vrste rashoda.
- U okviru računovodstvenog poslovanja utvrđene su nepravilnosti u vezi s evidentiranjem poslovnih događaja, te popisom imovine i obveza, koje su utjecale na točnost i realnost podataka u financijskim izvještajima. Financijski izvještaji ne sadrže određene propisane podatke, a podaci o dospjelim obvezama iskazani u Bilanci i Izvještaju o obvezama nisu istovjetni.
- Kontrolni mehanizmi u vezi s dodjeljivanjem i korištenjem sredstava subvencija, pomoći i donacija, nisu uspostavljeni dovoljno učinkovito. Podaci o dodjeli bespovratnih proračunskih sredstava nisu objavljeni na mrežnim stranicama.
- Za sufinansiranje radova u okviru određenih projekata, s korisnicima sredstava se zaključuju ugovori prema kojima dinamika isplate sredstava ovisi o dokumentiranju realizacije radova, a pojedinim korisnicima je isplaćen dio ugovorenih sredstava bez dokumentacije o izvedenim radovima.

- rashodi za naknade prema ugovorima o djelu veći su od propisanog ograničenja, odnosno 2,0 % osiguranih sredstava za plaće u tekućoj godini. Pojedini poslovi iz djelokruga povjereni su vanjskim izvršiteljima na temelju ugovora o djelu, umjesto da su ih obavljali zaposlenici, jer se radilo o poslovima državnih službenika.
- Obveze po pravomoćnoj presudi ili arbitraži ne plaćaju se u roku određenom za dobrovoljno ispunjenje obveze, pa nakon dužeg razdoblja dolazi do ovrha, zbog toga su znatni dodatni rashodi za zatezne kamate i troškove ovršnog postupka.
- Za naplatu nekih prihoda nisu poduzimane sve raspoložive mjere naplate ili nisu poduzimane pravodobno. Za naplatu istovrsnih potraživanja od velikog broja dužnika, nisu donesene unutarnje procedure prema kojima bi se na ista ili slična potraživanja primijenile iste mjere naplate.

Utvrđene nepravilnosti ukazuju da sustavi unutarnjih kontrola u pojedinim područjima još uvijek nisu zadovoljavajući, odnosno da pojedini poslovni procesi nisu uređeni unutarnjim aktima, odlukama i uputama.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste korisnicima državnog proračuna dani su nalozi i preporuke, čija bi provedba pridonijela točnijem i realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima te povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/18-01/49

URBROJ: 613-01-01-18-1

Zagreb, 20. prosinca 2018.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI KORISNIKA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Državni ured za reviziju obavio je 23 financijske revizije korisnika državnog proračuna kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje svih ministarstava i tri zavoda za 2017.

Postupci revizije provedeni su od 16. siječnja do 30. studenoga 2018.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Zakonom o Državnome uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 132/14) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Prema odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), korisnici proračuna su proračunski i izvanproračunski korisnici. Ministar financija pravilnikom utvrđuje proračunske i izvanproračunske korisnike, kao i način vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz navedenog Registra, objavljuje se u Narodnim novinama jednom godišnje.

Prema Podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine 51/17), u Popisu proračunskih korisnika državnog proračuna nalazilo se 639 subjekata, a u popisu izvanproračunskih korisnika državnog proračuna, osam subjekta. Proračunski korisnici državnog proračuna su u popisu razvrstani prema nadležnim razdjelima organizacijske klasifikacije državnog proračuna. Nadležni razdjeli su ministarstva i druga državna tijela.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017.godinu, proračunski korisnici državnog proračuna su prema organizacijskoj klasifikaciji raspoređeni u 47 razdjela. U okviru razdjela su proračunske glave, koje sadrže podatke o financijskim planovima nositelja razdjela i korisnika državnog proračuna iz njihovog djelokruga. U okviru razdjela Ministarstva rada i mirovinskoga sustava su i financijski planovi za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: HZMO) i Hrvatski zavod za zapošljavanje (dalje u tekstu: HZZ). Prema odredbama Zakona o proračunu spomenuti zavodi su izvanproračunski korisnici, te su u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika upisani u Popis izvanproračunskih korisnika državnog proračuna.

SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Revizijom su obuhvaćeni sljedeći korisnici državnog proračuna:

1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
2. Hrvatski zavod za zapošljavanje
3. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
4. Ministarstvo državne imovine
5. Ministarstvo financija
6. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
7. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
8. Ministarstvo hrvatskih branitelja
9. Ministarstvo kulture
10. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
11. Ministarstvo obrane
12. Ministarstvo poljoprivrede
13. Ministarstvo pravosuđa
14. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
15. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
16. Ministarstvo turizma
17. Ministarstvo unutarnjih poslova
18. Ministarstvo uprave
19. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
20. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
21. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
22. Ministarstvo zdravstva
23. Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Od 23 subjekta revizije, financijski planovi za 22 subjekta su uključeni u državni proračun (20 ministarstava i dva zavoda - HZMO i HZZ). Državnim proračunom za 2017. godinu osigurana su ukupna sredstva za financiranje rashoda i izdataka države u iznosu 166.098.571.376,00 kn, od čega se na navedena 22 subjekta revizije (proračunski korisnici državnog proračuna), odnosi 86.561.909.376,00 kn, ili 52,1 %.

Na financijski plan Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), Hrvatski sabor je dao zasebnu suglasnost u skladu s propisima o donošenju financijskog plana izvanproračunskih korisnika. Za njegovo poslovanje planirano je 22.846.672.000,00 kn.

Predmet revizije bili su financijski izvještaji i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima koji imaju znatan utjecaj na poslovanje.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim važnijim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima te unutarnjim aktima koji imaju znatan utjecaj na poslovanje.

Provjerena je i provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija.

PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Korisnici državnog proračuna obvezni su kod vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja primjenjivati proračunsko računovodstvo propisano odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18) i Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17).

Za 2017. subjekti revizije bili su obvezni sastaviti sljedeće financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Bilancu, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama i Bilješke.

U tablici broj 1 daju se podaci o prihodima i primicima te rashodima i izdacima subjekata revizije, prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima.

Tablica broj 1

Prihodi i primici te rashodi i izdaci za 2017.

u kn

Redni broj	Korisnik državnog proračuna	Prihodi i primici	Rashodi i izdaci
	1	2	3
1.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	39.445.021.871,00	39.432.184.219,00
2.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	2.168.659.566,00	2.168.293.609,00
3.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	23.679.490.400,00	23.438.089.261,00
4.	Ministarstvo državne imovine	58.913.651,00	58.767.684,00
5.	Ministarstvo financija	206.081.571,00	203.921.129,00
6.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	1.689.810.584,00	1.691.939.900,00
7.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	139.482.605,00	154.610.181,00
8.	Ministarstvo hrvatskih branitelja	881.264.581,00	876.484.451,00
9.	Ministarstvo kulture	509.003.360,00	488.603.501,00
10.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	5.999.519.812,00	5.920.296.583,00
11.	Ministarstvo obrane	4.447.539.923,00	4.458.937.958,00
12.	Ministarstvo poljoprivrede	5.428.168.068,00	5.355.475.713,00
13.	Ministarstvo pravosuđa	368.623.486,00	355.176.760,00
14.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	125.688.633,00	126.629.628,00
15.	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	484.233.703,00	654.000.470,00
16.	Ministarstvo turizma	164.526.111,00	167.545.089,00
17.	Ministarstvo unutarnjih poslova	4.473.265.004,00	4.431.973.147,00
18.	Ministarstvo uprave	71.669.628,00	70.818.127,00
19.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	652.738.308,00	656.136.288,00
20.	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	2.408.679.015,00	2.279.461.236,00
21.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	964.358.421,00	949.080.204,00
22.	Ministarstvo zdravstva	4.641.271.998,00	4.647.754.495,00
23.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	9.737.233.303,00	9.734.602.590,00
	UKUPNO	108.745.243.602,00	108.320.782.223,00

Prihodi i primici

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima korisnika državnog proračuna obuhvaćenih revizijom, ukupni prihodi i primici za 2017. iznose 108.745.243.602,00 kn i veći su za 3.933.953.449,00 kn ili 3,8 % u odnosu na 2016.

Vrijednosno najvažniji su prihodi i primici HZMO-a u iznosu 39.445.021.871,00 kn i HZZO-a u iznosu 23.679.490.400,00 kn, koji iznose ukupno 63.124.512.271,00 kn ili 58,0 % ukupnih prihoda i primitaka subjekata revizije.

U tablici broj 2 daju se podaci o prihodima i primicima, po vrstama za 2016. i 2017.

Tablica broj 2

Prihodi i primici, po vrstama za 2016. i 2017.

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	541.580.508,00	434.303.831,00	80,2
2.	Doprinosi	18.468.680.704,00	19.135.183.895,00	103,6
3.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	7.735.127.038,00	7.320.768.681,00	94,6
4.	Prihodi od imovine	200.222.161,00	218.857.742,00	109,3
5.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.235.869.104,00	2.767.286.163,00	85,5
6.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	82.370.291,00	141.248.740,00	171,5
7.	Prihodi iz nadležnog proračuna	74.435.466.212,00	78.465.958.407,00	105,4
8.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	5.850.923,00	5.366.812,00	91,7
9.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	52.142.043,00	102.003.308,00	195,6
10.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	53.981.169,00	154.266.023,00	285,8
	Ukupno	104.811.290.153,00	108.745.243.602,00	103,8

Vrijednosno najvažniji prihodi i primici su prihodi iz nadležnog proračuna, koji čine 72,2% ukupnih prihoda i primitaka subjekata revizije. Doprinosi u ukupnim prihodima i primicima subjekata revizije sudjeluju sa 17,6 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna sa 6,7 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada s 2,5 %, a svi drugi prihodi i primici s 1,0 %.

Prihodi od poreza u iznosu 434.303.831,00 kn, odnose se na naknade za priređivanje igara na sreću u iznosu 227.307.770,00 kn te porez i prizrez na dohodak u iznosu 206.996.061,00 kn.

Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću ostvaruju se na temelju odredbi Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14 i 143/14) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2017. godinu (Narodne novine 17/17). Navedene prihode je iskazalo više ministarstava, a vrijednosno najvažniji u iznosu 104.437.707,00 kn, odnose se na Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Prihodi od poreza i prireza na dohodak ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08, 25/12, 147/14, 100/15 i 115/16), a iskazani su u financijskim izvještajima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Navedeni prihodi su ostvareni od dijela poreza na dohodak u visini 1,5 % namijenjenog za pomoći za projekte sufinancirane sredstvima europskih strukturnih i investicijskih fondova (dalje u tekstu: ESI fondovi), dijela poreza na dohodak u visini 10,0 % na području određenih lokalnih jedinica namijenjenog za financiranje kapitalnih projekata od interesa za razvoj jedinica lokalne samouprave na brdsko-planinskom području te dijela poreza na dohodak u visini 16,0 % na području određenih lokalnih jedinica za financiranje kapitalnih projekata od interesa za razvoj otoka.

Doprinosi su iskazani u iznosu 19.135.183.895,00 kn, a odnose se na doprinose za zdravstveno osiguranje, iskazane u financijskim izvještajima HZZO-a. U odnosu na 2016., doprinosi su veći za 666.503.191,00 kn ili 3,6 %, što je najvećim dijelom rezultat povećanja broja aktivnih osiguranika u odnosu na 2016. Stopa doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje iznosi 15,0 % na bruto plaće, za ozljede na radu i profesionalne bolesti 0,5 %, a na mirovine iznad 5.664,00 kn stopa doprinosa iznosi 3,0 %, a doprinos plaća korisnik mirovine.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, iskazane su u iznosu 7.320.768.681,00 kn, od čega se na pomoći od inozemnih vlada, međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU odnosi 4.556.196.580,00 kn, a na pomoći iz drugih proračuna i od izvanproračunskih korisnika 2.764.572.101,00 kn.

Pomoći od inozemnih vlada, međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, manje su u odnosu na 2016. za 540.274.434,00 kn ili 10,6 %. Vrijednosno važnije pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU iskazane su u financijskim izvještajima Ministarstva poljoprivrede u iznosu 1.336.670.584,00 kn, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta u iznosu 1.014.011.457,00 kn, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u iznosu 567.993.068,00 kn i Ministarstva zaštite okoliša i energetike u iznosu 415.873.771,00 kn.

U okviru pomoći iz drugih proračuna i od izvanproračunskih korisnika u iznosu 2.764.572.101,00 kn, u financijskim izvještajima HZZO-a iskazani su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 2.629.755.626,00 kn, koji se ostvaruje na temelju odredbi Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13 i 137/13).

Prihodi od imovine iznose 218.857.742,00 kn. U odnosu na 2016., veći su za 18.635.581,00 kn ili 9,3 %. Prihodi od financijske imovine iznose 116.490.868,00 kn, prihodi od nefinancijske imovine 90.421.598,00 kn, a prihodi od kamata na dane zajmove 11.945.276,00 kn. Vrijednosno važnije prihode od nefinancijske imovine ostvarilo je Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja u iznosu 37.795.583,00 kn, Ministarstvo kulture u iznosu 29.254.044, 00 kn i Ministarstvo turizma u iznosu 19.443.660,00 kn. U okviru prihoda od financijske imovine, vrijednosno najvažniji u iznosu 81.163.156,00 kn, odnose se na prihode od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i drugih financijskih institucija koji su iskazani u financijskim izvještajima Ministarstva obrane. Prihode od kamata na dane zajmove ostvarilo je Ministarstvo hrvatskih branitelja.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada iznose 2.767.286.163,00 kn, a u odnosu na 2016. manji su za 468.582.941,00 kn ili 14,5 %. Vrijednosno najvažniji u iznosu 1.867.889.321,00 kn, odnose se na HZZO. U okviru navedenih prihoda HZZO-a, vrijednosno najvažniji odnose se na prihode od premija dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 1.386.085.337,00 kn te prihode od inozemnih osiguravatelja za liječenje inozemnih osiguranika u iznosu 308.200.139,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija iskazani u iznosu 141.248.740,00 kn, veći su od iskazanih za 2016. za 58.878.449,00 kn ili 71,5 %. Na donacije se odnosi 96.331.866,00 kn, a na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga 44.916.874,00 kn. Vrijednosno najvažnije prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga ostvarilo je Ministarstvo unutarnjih poslova u iznosu 20.759.602,00 kn i Ministarstvo obrane u iznosu 18.773.986,00 kn.

Prihodi iz nadležnog proračuna iskazani su u iznosu 78.465.958.407,00 kn. U odnosu na 2016., veći su za 4.030.492.195,00 kn ili 5,4 %. Navedeni prihodi odnose se na prihode za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika, od čega za financiranje rashoda poslovanja 77.467.285.499,00 kn, za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine 969.736.096,00 kn i za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova 28.936.812,00 kn.

U okviru prihoda iz nadležnog proračuna, u financijskim izvještajima HZMO-a iskazani su doprinosi za mirovinsko osiguranje u iznosu 21.087.078.907,00 kn, a u financijskim izvještajima HZZ-a, iskazani su doprinosi za zapošljavanje u iznosu 1.806.661.878,00 kn.

U okviru prihoda od kazni koji su iskazani u iznosu 5.366.812,00 kn, vrijednosno najvažnije u iznosu 4.453.664,00 kn, ostvarilo je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 102.003.308,00 kn, veći su od iskazanih za 2016. za 49.861.265,00 kn ili 95,6 %. Vrijednosno važniji odnose se na prodaju zaliha u iznosu 55.273.285,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 26.007.340,00 kn i opreme u iznosu 20.336.817,00 kn. Vrijednosno najvažnije prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 86.539.582,00 kn, ostvarilo je Ministarstvo obrane.

Primici od financijske imovine i zaduživanja iskazani u iznosu 154.266.023,00 kn, veći su za 100.284.854,00 kn ili 185,8 % od iskazanih za 2016. Primici se odnose na primitke od zaduživanja u iznosu 82.244.957,00 kn, povrate glavnica danih zajmova i depozita u iznosu 45.876.836,00 kn i prodaju dionica i udjela u glavnici u iznosu 26.144.230,00 kn. Vrijednosno važnije primitke od zaduživanja ostvarilo je Ministarstvo zdravstva u iznosu 55.640.608,00 kn i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu 20.344.378,00 kn. Vrijednosno najvažnije primitke od povrata glavnica danih zajmova u iznosu 44.254.530,00 kn, ostvarilo je Ministarstvo hrvatskih branitelja.

Rashodi i izdaci

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima korisnika državnog proračuna obuhvaćenih revizijom, ukupni rashodi i izdaci za 2017. iznose 108.320.782.223,00 kn i veći su za 4.561.162.982,00 kn ili 4,4 % u odnosu na 2016.

Na povećanje rashoda i izdataka, najvećim su dijelom utjecale pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države koje su veće za 2.579.338.060,00 kn, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade koje su veće za 1.133.570.449,00 kn i ostali rashodi koji su veći za 1.015.986.652,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o rashodima i izdacima, po vrstama za 2016. i 2017.

Tablica broj 3

Rashodi i izdaci, po vrstama za 2016. i 2017.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	7.316.478.679,00	7.467.103.235,00	102,1
2.	Materijalni rashodi	3.882.154.044,00	4.179.606.707,00	107,7
3.	Financijski rashodi	147.891.754,00	184.226.807,00	124,6
4.	Subvencije	5.500.238.691,00	5.526.984.632,00	100,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	15.024.180.852,00	17.603.518.912,00	117,2
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	65.219.951.960,00	66.353.522.409,00	101,7
7.	Ostali rashodi	3.683.903.949,00	4.699.890.601,00	127,6
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.789.370.501,00	1.368.831.162,00	76,5
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.195.448.811,00	937.097.758,00	78,4
Ukupno		103.759.619.241,00	108.320.782.223,00	104,4
Višak prihoda i primitaka		1.051.670.912,00	424.461.379,00	40,4

Vrijednosno najvažniji rashodi i izdaci su naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koji čine 61,3 % ukupnih rashoda i izdataka. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju sa 16,2 %, rashodi za zaposlene sa 6,9 %, subvencije s 5,1 %, ostali rashodi sa 4,3 %, materijalni rashodi s 3,8 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine s 1,3 %, izdaci s 0,9 % i financijski rashodi s 0,2 %.

U okviru rashoda za zaposlene koji su iskazani u iznosu 7.467.103.235,00 kn, vrijednosno važniji odnose se na Ministarstvo unutarnjih poslova u iznosu 3.167.874.658,00 kn i Ministarstvo obrane u iznosu 2.376.339.149,00 kn.

Subvencije iznose 5.526.984.632,00 kn, a vrijednosno važnije odnose se na Ministarstvo poljoprivrede u iznosu 3.821.295.357,00 kn i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu 1.050.753.222,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iznose 17.603.518.912,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo znanosti i obrazovanja u iznosu 8.986.758.977,00 kn, Ministarstvo zdravstva u iznosu 4.371.524.881,00 kn te Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu 2.261.850.773,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade iskazane su u iznosu 66.353.522.409,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na HZMO u iznosu 39.042.554.478,00 kn, HZZO u iznosu 23.040.591.504,00 kn, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu 1.781.263.557,00 kn i HZZ u iznosu 1.406.446.283,00 kn.

Ostali rashodi iznose 4.699.890.601,00 kn, a odnose se na kapitalne pomoći u iznosu 3.118.476.027,00 kn, tekuće donacije u iznosu 1.147.679.677,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 245.817.297,00 kn te kazne, penale i naknade šteta u iznosu 187.917.600,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iskazani su u iznosu 1.368.831.162,00 kn, a odnose se na postrojenja i opremu u iznosu 762.895.426,00 kn, građevinske objekte u iznosu 329.834.277,00 kn, nematerijalnu imovinu (licence i druga prava) u iznosu 106.331.348,00 kn, dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu 79.156.654,00 kn, računalne programe u iznosu 44.320.345,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 40.255.058,00 kn i drugu imovinu u iznosu 6.038.054,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova iznose 937.097.758,00 kn, a odnose se na izdatke za dane zajmove u iznosu 620.811.845,00 kn, izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u iznosu 309.743.897,00 kn i izdatke za dionice i udjele u glavnici u iznosu 6.542.016,00 kn. Vrijednosno najvažniji izdaci u iznosu 656.954.630,00 kn, odnose se na Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta.

Imovina i obveze

U financijskim izvještajima korisnika državnog proračuna obuhvaćenih revizijom, vrijednost ukupne imovine na dan 31. prosinca 2017. iskazana je u iznosu 143.985.923.205,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2017.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	79.318.699.907,00	79.956.456.988,00	100,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	51.129.829.986,00	50.777.181.812,00	99,3
1.2.	Građevinski objekti	13.504.889.910,00	14.522.436.345,00	107,5
1.3.	Postrojenja i oprema	9.186.000.635,00	10.035.747.716,00	109,3
1.4.	Prijevozna sredstva	1.721.978.509,00	1.627.002.578,00	94,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.953.014.926,00	1.120.355.429,00	57,4
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.822.985.941,00	1.873.733.108,00	102,8
2.	Financijska imovina	69.252.352.588,00	64.029.466.217,00	92,5
2.1.	Novčana sredstva	752.921.965,00	602.807.837,00	80,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	905.840.727,00	1.394.719.847,00	154,0
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	2.700.082.001,00	2.961.998.271,00	109,7
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	44.881.700.248,00	44.750.760.205,00	99,7
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	14.867.857.034,00	9.342.311.299,00	62,8
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.105.132.742,00	846.602.783,00	76,6
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	4.038.817.871,00	4.130.265.975,00	102,3
Ukupno imovina		148.571.052.495,00	143.985.923.205,00	96,9
3.	Obveze	9.531.956.486,00	9.075.210.908,00	95,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	7.810.699.382,00	7.815.379.752,00	100,1
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	72.040.308,00	19.127.900,00	26,6
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	1.631.660.928,00	1.093.981.116,00	67,0
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	17.555.868,00	146.722.140,00	835,7
4.	Vlastiti izvori	139.039.096.009,00	134.910.712.297,00	97,0
Ukupno obveze i vlastiti izvori		148.571.052.495,00	143.985.923.205,00	96,9
Izvanbilančni zapisi		54.246.933.505,00	64.180.875.831,00	118,3

U ukupnoj vrijednosti imovine koncem 2017., nefinancijska imovina sudjeluje s 55,5 %, a financijska s 44,5 %.

Nefinancijska imovina je koncem 2017. iskazana u iznosu 79.956.456.988,00 kn, od čega se na zemljište odnosi 50.777.181.812,00 kn. U odnosu na stanje početkom 2017. vrijednost nefinancijske imovine veća je za 637.757.081,00 kn ili 0,8 %. Vrijednosno najvažnija nefinancijska imovina u iznosu 68.943.409.044,00 kn, odnosi se na Ministarstvo obrane.

Financijska imovina iskazana je u iznosu 64.029.466.217,00 kn, od čega se na vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici odnosi 44.750.760.205,00 kn. Vrijednosno najvažniji vrijednosni papiri, dionice i udjele u glavnici u iznosu 42.074.538.538,00 kn, iskazani su u financijskim izvještajima Ministarstva državne imovine.

Potraživanja za prihode poslovanja iznosila su 9.342.311.299,00 kn, a vrijednosno najvažnija odnose se na HZZO u iznosu 4.147.511.092,00 kn i HZMO u iznosu 1.979.401.200,00 kn. Druga vrijednosno važnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na Ministarstvo državne imovine u iznosu 511.180.980,00 kn, Ministarstvo unutarnjih poslova u iznosu 488.817.137,00 kn, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu 341.180.435,00 kn, Ministarstvo obrane u iznosu 339.983.098,00 kn i Ministarstvo poljoprivrede u iznosu 296.061.435,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove koncem 2107. iznosila su 2.961.998.271,00 kn, a vrijednosno važnija odnose se na Ministarstvo zaštite okoliša i energetike u iznosu 1.491.871.373,00 kn, Ministarstvo hrvatskih branitelja u iznosu 487.555.299,00 kn i Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta u iznosu 458.285.586,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine iznosila su 846.602.783,00 kn, a vrijednosno najvažnija u iznosu 709.712.878,00 kn, odnose se na Ministarstvo obrane.

Potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja za dane zajmove i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine koncem 2017. iznosila su 13.150.912.353,00 kn, od čega se na dospjela odnosi 3.973.558.173,00 kn, a nedospjela 9.177.354.180,00 kn.

Podaci o ukupnim i dospjelim potraživanjima koncem 2016. i 2017., po subjektima revizije daju se u Prilogu 1.

Ukupne obveze korisnika državnog proračuna obuhvaćenih revizijom (bez odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja), koncem 2017. iznosile su 8.928.488.768,00 kn. Na obveze za rashode poslovanja odnosilo se 7.815.379.752,00 kn, obveze za kredite i zajmove 1.093.981.116,00 kn, a na obveze za nabavu nefinancijske imovine 19.127.900,00 kn. Dospjele obveze iznosile su 938.134.946,00 kn, a nedospjele 7.990.353.822,00 kn. Vrijednosno znatnije obveze odnosile su se na HZMO u iznosu 3.266.416.535,00 kn, HZZO u iznosu 2.481.096.181,00 kn i Ministarstvo znanosti i obrazovanja u iznosu 1.013.411.999,00 kn.

Podaci o ukupnim i dospjelim obvezama koncem 2016. i 2017., po subjektima revizije daju se u Prilogu 2.

IZRAŽENA MIŠLJENJA

Nakon provedenih revizijskih postupaka, na temelju utvrđenih činjenica i kriterija, izražena su mišljenja o financijskim izvještajima i mišljenja o usklađenosti poslovanja. Kriteriji za izražavanje mišljenja su zakoni, drugi propisi i unutarnji akti kojima je uređen okvir financijskog izvještavanja te poslovanje subjekta revizije.

Prema ISSAI standardima, mišljenja mogu biti: bezuvjetno, uvjetno, nepovoljno i suzdržano. Za financijske izvještaje i usklađenost poslovanja korisnika državnog proračuna za 2017., izražena su bezuvjetna i uvjetna mišljenja.

Bezuovjetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su financijski izvještaji u svim važnijim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja.

Bezuovjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada je poslovanje u svim važnijim odrednicama obavljano u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Uvjetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su utvrđene nepravilnosti (netočnosti), koje pojedinačno ili skupno imaju značajan, ali ne prožimajući učinak na financijske izvještaje. U slučajevima kada je moguće, kvantificiraju se financijski učinci utvrđenih nepravilnosti.

Uvjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada poslovanje u manjoj mjeri nije obavljano u skladu s propisima.

O financijskim izvještajima izraženo je 15 bezuvjetnih i 8 uvjetnih mišljenja.

O usklađenosti poslovanja također je izraženo 15 bezuvjetnih i 8 uvjetnih mišljenja.

Od 23 subjekta revizije, 12 subjekata je dobilo bezuvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, pet subjekata je dobilo uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, a šest subjekata je dobilo jedno uvjetno i jedno bezuvjetno mišljenje.

U tablici u nastavku navode se vrste izraženih mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, za korisnike državnog proračuna (subjekti revizije).

Tablica broj 5

Vrste izraženih mišljenja po korisnicima državnog proračuna

Redni broj	Korisnik državnog proračuna	Mišljenje o financijskim izvještajima	Mišljenje o usklađenosti poslovanja
	1	2	3
1.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	bezuovjetno	bezuovjetno
2.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	bezuovjetno	bezuovjetno
3.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	uvjetno	uvjetno
4.	Ministarstvo državne imovine	uvjetno	bezuovjetno
5.	Ministarstvo financija	bezuovjetno	bezuovjetno
6.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	bezuovjetno	uvjetno
7.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	bezuovjetno	uvjetno
8.	Ministarstvo hrvatskih branitelja	bezuovjetno	bezuovjetno
9.	Ministarstvo kulture	uvjetno	uvjetno
10.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	bezuovjetno	uvjetno
11.	Ministarstvo obrane	bezuovjetno	bezuovjetno
12.	Ministarstvo poljoprivrede	uvjetno	uvjetno
13.	Ministarstvo pravosuđa	bezuovjetno	bezuovjetno
14.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	bezuovjetno	bezuovjetno
15.	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	bezuovjetno	bezuovjetno
16.	Ministarstvo turizma	uvjetno	bezuovjetno
17.	Ministarstvo unutarnjih poslova	bezuovjetno	bezuovjetno
18.	Ministarstvo uprave	bezuovjetno	bezuovjetno
19.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	uvjetno	bezuovjetno
20.	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	bezuovjetno	bezuovjetno
21.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	bezuovjetno	bezuovjetno
22.	Ministarstvo zdravstva	uvjetno	uvjetno
23.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	uvjetno	uvjetno

NALAZ REVIZIJE

Za svaki subjekt revizije, sastavljeno je Izvješće o obavljenoj reviziji u kojem su, između ostalog, opisane nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijom financijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja. Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste, Državni ured za reviziju je dao naloge i/ili preporuke, čija bi provedba pridonijela realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima te povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima i učinkovitosti korištenja sredstava. Subjektima revizije dano je ukupno 108 naloga i 58 preporuka.

Nalozi su, u pravilu, dani kad je iz opisa činjeničnog stanja vidljivo da subjekt revizije nije postupio u skladu s odredbama zakona, drugih propisa ili unutarnjih akata. Nakon opisa činjeničnog stanja navedena je odredba propisa ili akta s kojom činjenično stanje nije bilo u skladu, te je dan nalog za postupanje prema toj odredbi propisa ili unutarnjeg akta. Preporuka je dana u slučaju kada se utvrđeno činjenično stanje ne može izravno povezati s odredbom nekog propisa ili unutarnjeg akta, ali je procijenjeno da bi provedba preporuke imala pozitivan utjecaj na poslovanje ili na povećanje transparentnosti poslovanja subjekta.

Zakonski predstavnici subjekata revizije su u očitovanjima, koja su ugrađena u izvješća o obavljenoj reviziji, naveli obrazloženja zbog čega su i u kojim okolnostima nepravilnosti i propusti učinjeni.

Također, u skladu s odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, zakonski predstavnici su dužni u roku 60 dana od primitka izvješća o obavljenoj reviziji dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka s popisom aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti te rokove i osobe odgovorne za provedbu aktivnosti. Iako u slučaju davanja preporuka nisu utvrđene nepravilnosti u vezi s primjenom zakona i drugih propisa, subjekti revizije su dužni postupiti i po danim preporukama.

U nastavku su opisane nepravilnosti i propusti prema područjima u kojima su utvrđeni. Također, opisana su područja u kojima su uočena različita postupanja, jer nisu dovoljno normativno uređena, u cilju davanja preporuka mjerodavnim tijelima za donošenje jasnijih pravila ili izmjena propisa.

- **Djelokrug i unutarnje ustrojstvo**

Djelokrug ministarstava propisan je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16 i 104/16). Djelokrug zavoda obuhvaćenih revizijom, propisuju odredbe Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13 i 137/13), Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18 i 62/18) i Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine 80/08, 121/10, 25/12, 118/12, 12/13, 153/13 i 16/17).

U djelokrugu pojedinih ministarstava su i poslovi u vezi s koncesijama za gospodarsko korištenje općeg dobra te koncesijama za obavljanje određenih radova i usluga. Zakonom o koncesijama (Narodne novine 143/12 i 69/17), uređeni su postupci davanja koncesije, ugovor o koncesiji, prestanak koncesije, pravna zaštita u postupcima davanja koncesije, politika koncesija te druga pitanja u vezi s koncesijama. U postupcima davanja pojedinih koncesija za gospodarsko korištenje općeg dobra, nisu izrađivane studije opravdanosti ili analize davanja koncesije, čiju izradu propisuje Zakon o koncesijama. Pojedine odluke o koncesijama su objavljene u Narodnim novinama, ali nisu objavljene u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Također, o pokretanju pojedinih postupka davanja koncesije nisu obavještavani gradovi ili općine na čijem se području planira dati koncesija, što je prema propisima trebalo učiniti.

Za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji za obavljanje usluga, pojedinim koncesionarima nisu dostavljana zaduženja za koncesijske naknade izdavanjem računa, a izdavanje računa bilo je određeno propisima koji su bili u primjeni do sredine siječnja 2018. Pojedina potraživanja za koncesijsku naknadu nisu evidentirana u poslovnim knjigama davatelja koncesije, a pojedini podaci iz Registra koncesija o nenaplaćenju koncesijskoj naknadi, nisu točni. Zakonom o koncesijama su propisane obveze davatelja koncesija u vezi s praćenjem naplate koncesijske naknade te odgovornost za točnost podataka u Registru koncesija. Kako bi davatelj koncesije mogao pratiti redovitost plaćanja koncesijske naknade, potraživanja za navedene naknade potrebno je evidentirati u poslovnim knjigama i podatke usklađivati s podacima iz Registra koncesija.

Ministarstva su nositelji razdjela državnog proračuna, a u okviru pojedinih razdjela je veći broj proračunskih korisnika državnog proračuna, koji osim proračunskih sredstava, ostvaruju i znatne vlastite prihode. Prema odredbama godišnjih zakona o izvršavanju državnog proračuna, nadležna ministarstva su dužna nadzirati ostvarenje i trošenje vlastitih prihoda te namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti. Odredbama navedenih zakona, ministarstvima je dana mogućnost donošenja pravilnika o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda te pravilnika o korištenju donacija za koje namjena nije utvrđena. Do konca 2017. donesena su dva pravilnika. Većina ministarstava nije donijela pravilnik kojim bi bila određena mjerila i načini korištenja vlastitih i drugih prihoda kojima nije utvrđena namjena, a čije bi odredbe bili obvezni primjenjivati proračunski korisnici u okviru razdjela. Za ostvarenje vlastitih i drugih prihoda proračunskih korisnika, uglavnom se koristi imovina proračunskih korisnika i rad zaposlenika čije se plaće financiraju iz državnog proračuna, te odluku o načinu korištenja navedenih prihoda ne treba u potpunosti prepustiti proračunskim korisnicima. Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da treba koristiti propisanu mogućnost donošenja pravilnika o korištenju vlastitih i drugih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti kojima nije utvrđena namjena, te je nositeljima razdjela predložio donijeti navedene pravilnike kako bi ojačali nadzor nad ostvarenjem i trošenjem navedenih prihoda proračunskih korisnika.

Provedbeni propisi čije je donošenje propisano odredbama Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17), a koji se odnose na pravilnik koji regulira metodologiju utvrđivanja cijena socijalnih usluga koje se pružaju u mreži socijalnih usluga i pravilnik kojim se reguliraju stručni i prostorni standardi za pružanje socijalnih usluga, nisu doneseni, a rokovi za donošenje su istekli.

- **Planiranje i izvršenje plana**

Planiranje, izrada i donošenje planova korisnika državnog proračuna, uređeni su Zakonom o proračunu. Na osnovi uputa Ministarstva financija za izradu prijedloga državnog proračuna, proračunski i izvanproračunski korisnici izrađuju prijedlog financijskog plana s propisanim sadržajem. Financijski plan treba sadržavati: prihode i primitke iskazane prema vrstama, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje raspoređene prema proračunskim klasifikacijama i obrazloženje prijedloga financijskog plana. Državni proračun se izrađuje na temelju prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika državnog proračuna, te je važno da njihovi financijski planovi budu sastavljeni u skladu s uputama i da sadrže sve propisane elemente. U državni proračun uključeni su i financijski planovi za HZMO i HZZ, dok financijski plan HZZO nije uključen u državni proračun.

U financijskim planovima subjekata revizije, rashodi trebaju biti raspoređeni prema proračunskim klasifikacijama. Prema odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, računi ekonomske klasifikacije trebaju odgovarati računima Računskog plana za proračunsko računovodstvo.

Financijski planovi pojedinih subjekata revizije nisu sastavljeni u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13), jer sredstva za financiranje pojedinih rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji nisu planirana na propisanim računima Računskog plana proračuna.

Prema uputama Ministarstva financija za izradu obrazloženja prijedloga financijskog plana, obrazloženja financijskih planova, između ostalog, trebaju sadržavati ishodište i pokazatelje na kojima se temelje izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje važnih aktivnosti, projekata i programa. Obrazloženja pojedinih financijskih planova subjekata revizije nisu cjelovita, jer ne sadrže navedene elemente.

Pojedine aktivnosti proračunskih korisnika planirane su u okviru financijskih planova drugih proračunskih korisnika istog razdjela. Zbog navedenog načina planiranja, određeni rashodi su planirani u okviru jednog proračunskog korisnika unutar razdjela, a evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima drugog korisnika. Pojedini rashodi su iskazani i u financijskim izvještajima nositelja razdjela i u financijskim izvještajima nekog od proračunskih korisnika unutar razdjela, a pojedini nisu obuhvaćeni financijskim izvještajima ni jednog proračunskog korisnika iz razdjela, zbog čega nije jasno utvrđena ni odgovornost za izvršavanje tih rashoda. Državni ured za reviziju naložio je rashode za financiranje određenih aktivnosti planirati financijskim planom onih korisnika državnog proračuna koji su odgovorni za njihovo izvršavanje.

Zakonom o proračunu propisano je da proračunski korisnici državnog proračuna mogu preuzeti obveze na teret državnog proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene financijskim planom, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti. Pojedine vrste rashoda u vezi s određenim projektima i aktivnostima nekih subjekata revizije, financirane su sredstvima planiranim za druge vrste rashoda, odnosno s onih pozicija financijskog plana na kojima je bilo dovoljno planiranih sredstava.

Tako su pojedina planirana sredstva utrošena za financiranje rashoda za koje nisu predviđena, zbog čega pojedini podaci o strukturi rashoda u izvršenju financijskog plana nisu objektivni. Državni ured za reviziju naložio je, pri preuzimanju obveza za financiranje rashoda na teret državnog proračuna tekuće godine, voditi računa o iznosu osiguranih sredstava za te rashode, te sredstva trošiti za planirane namjene.

Revizijom je uočeno da su planirane pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU za provođenje pojedinih programa i projekata, izmjenama financijskog plana znatno smanjene. Planirani rokovi za početak provođenja pojedinih programa se produžuju zbog složenih procesa pripreme, evaluacije i odobravanja projektne dokumentacije te ustrojstvenih i upravljačkih promjena u subjektima revizije. Iako su izmjenama financijskog plana smanjeni, ostvareni prihodi i rashodi pojedinih projekata koji se sufinanciraju sredstvima pomoći EU znatno odstupaju od planiranih veličina. Na realnije planiranje, između ostalog, utječe i odgovarajuće praćenje realizacije projekata u financijskom planu i poslovnim knjigama, koje pojedini subjekti revizije nisu osigurali. Praćenje realizacije projekata omogućava dodijeljena brojana oznaka, a u godišnjem planu rada pojedinih subjekata revizije nema brojčane oznake projekata, što otežava praćenje. Otežano je praćenje realizacije i onih projekata koji imaju brojčanu oznaku, ukoliko se sastoje od više komponenti s različitim vrijednostima, rokovima i uvjetima, jer jedinstvena oznaka ne omogućava praćenje realizacije prema pojedinim komponentama. U cilju bolje iskoristivosti sredstava pomoći EU, Državni ured za reviziju predložio je poduzimanje mjera za učinkovitiju pripremu projekata i bolju suradnju sa subjektima koji sudjeluju u planiranju i provedbi projekata. Također, predloženo je osigurati praćenje projekata prema svim komponentama, od planiranja i evidentiranja u poslovnim knjigama, do izvješćivanja.

- Računovodstveno poslovanje

Korisnici državnog proračuna obvezni su primjenjivati proračunsko računovodstvo, propisano odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Navedenim pravilnicima propisana je organizacija knjigovodstva, poslovne knjige, načela iskazivanja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, imovine, obveza i vlastitih izvora, sadržaj Računskog plana i druga područja koja se odnose na proračunsko računovodstvo te oblik, sadržaj i rokove predaje financijskih izvještaja.

Subjekti revizije su ustrojili propisane poslovne knjige, osim što pojedini nisu ustrojili analitičke evidencije nefinancijske imovine koju nabavljaju za potrebe drugih pravnih osoba, a koja je evidentirana u njihovoj glavnoj knjizi. Prema propisima, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine, prema vrsti, količini i vrijednosti te drugim potrebnim podacima. U pojedinim slučajevima, podaci u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama nisu usklađeni, što se uglavnom odnosi na opremu, potraživanja te potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima.

Prema Uputi za planiranje i računovodstveno evidentiranje prihoda i rashoda iz sredstava Europske unije, koju je donijelo Ministarstva financija u studenom 2016., proračuni, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni su dio svog financijskog i računovodstvenog poslovanja prilagoditi pravilima korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova i ostalih programa EU, kako bi planiranje, izvješćivanje i kontrola trošenja sredstava bili jednostavniji. Poslovne knjige pojedinih subjekata ne omogućavaju praćenje prihoda i rashoda projekata koji se financiraju iz fondova EU prema namjeni, odnosno prema pojedinoj prioritetnoj osi i specifičnom cilju.

Prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo, prihodi i rashodi se iskazuju u financijskim izvještajima prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju, a prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi. Neki subjekti revizije pojedine rashode nisu evidentirali u poslovnim knjigama za razdoblje na koje se odnose, nego za razdoblje kada su računi primljeni. Uglavnom se radi o nabavi roba, radova i usluga u prethodnoj godini, za koje su računi primljeni u siječnju tekuće godine. Također, događa se da izvoditelji radova dostavljaju subjektima revizije obračune i nekoliko mjeseci nakon što su radovi izvedeni. Državni ured za reviziju predložio je, prije sastavljanja financijskih izvještaja provjeriti jesu li svi zaprimljeni računi koji se odnose na tekuću godinu kontrolirani i evidentirani u poslovnim knjigama te jesu li pristigli svi ulazni računi za zaprimljenu robu, obavljene radove i usluge. U slučajevima da računi nisu primljeni ili su nepotpuni, predloženo je obračunati odgovarajuće iznose rashoda te ih evidentirati u poslovnim knjigama u okviru rashoda i obveza za odgođeno plaćanje rashoda.

Odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode, primitke, rashode i izdatke. U pojedinim slučajevima, rashodi za određene namjene u poslovnim knjigama nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom proračuna, što je utjecalo na iskazanu strukturu rashoda u financijskim izvještajima. Nepravilno evidentiranje rashoda odnosi se na prijenose sredstava lokalnim jedinicama te proračunskim korisnicima i društvima u vlasništvu lokalnih jedinica, donacije neprofitnim organizacijama, subvencije trgovačkim društvima, rashode u vezi sa zaposlenicima drugih pravnih osoba, osobne i intelektualne usluge te rashode za nabavu nefinancijske imovine.

U slučajevima kada su rashodi za nabavu nefinancijske imovine evidentirani u okviru rashoda poslovanja, nepravilnost je utjecala i na vrijednost imovine iskazane u financijskim izvještajima.

S obzirom na to da se financijski izvještaji korisnika državnog proračuna konsolidiraju, nepravilno evidentiranje rashoda, a posebice prijenosa sredstava lokalnim jedinicama i proračunskim korisnicima lokalnih jedinica, utjecalo je na pravilnost sastavljanja te iskazivanja podataka u konsolidiranim financijskim izvještajima razdjela državnog proračuna, državnog proračuna i općeg proračuna. Uzrok pojedinih propusta u vezi s nepropisnim evidentiranjem rashoda je, između ostalog, i nepravilno ili nerealno planiranje sredstava za financiranje određenih namjena.

Pojedini subjekti revizije u poslovnim knjigama imaju evidentirana potraživanja koja su nenaplativa (potraživanja od društava brisanih iz sudskog registra, potraživanja za koja je nastupila zastara). Prema odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14), nadležno tijelo otpisuje potraživanje prema dužniku pravnoj osobi koje se ne može naplatiti u stečajnom postupku, na temelju pravomoćnog rješenja o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili u postupku likvidacije na temelju pravomoćnog rješenja o brisanju pravne osobe iz sudskog registra. Nadležno tijelo po službenoj dužnosti otpisuje potraživanje prema dužniku fizičkoj i pravnoj osobi, ukoliko nastupi zastara naplate potraživanja, u skladu sa zakonskim propisima. Također, u poslovnim knjigama pojedinih subjekata revizije evidentirana su potraživanja čija je naplata neizvjesna, a ispravak vrijednosti navedenih potraživanja nije evidentiran. Do konca 2017. nije bilo propisano kako i za koja potraživanja u poslovnim knjigama treba evidentirati ispravak vrijednosti.

Državni ured za reviziju je skrenuo pozornost da je način na koji treba evidentirati ispravak vrijednosti potraživanja u poslovnim knjigama, propisan od siječnja 2018. Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 3/18). Propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi koncem godine prema utvrđenim stopama ispravka, uzimajući u obzir kašnjenje u naplati te pokretanje stečajnog ili likvidacijskog postupka nad dužnikom.

Subjekti revizije naplaćuju potraživanja i podmiruju obveze prijebom međusobnih potraživanja i obveza s dužnicima, odnosno vjerovnicima. Standardni obrazac putem kojeg se potvrđuje iznos prijeboma nije propisan. U nekim slučajevima subjekti revizije u poslovnim knjigama evidentiraju iznos prijeboma, odnosno potraživanja ili obveze umanje za iznos koji je drukčiji od iznosa za koji ih je umanjio dužnik, odnosno vjerovnik, jer međusobna potraživanja i obveze nisu uskladili. Državni ured za reviziju je mišljenja da Ministarstvo financija treba poduzeti aktivnosti za normativno uređenje postupka prijeboma međusobnih potraživanja i obveza.

Utvrđeno je da se ne pridaje dovoljno pozornosti pravilnom evidentiranju ulaganja u izgradnju i nabavu dugotrajne imovine. Tako je u poslovnim knjigama pojedinih subjekata revizije u okviru dugotrajne imovine u pripremi evidentirana imovina čija je nabava i izgradnja završena ranijih godina. Evidentiranje prijenosa ulaganja s imovine u pripremi na imovinu u uporabi u poslovnim knjigama, pojedini subjekti revizije obavljaju i nekoliko godina nakon što je imovina stavljena u uporabu, zbog čega se ispravak vrijednosti imovine ne počinje obračunavati i evidentirati pravodobno.

U pojedinim slučajevima, ulaganja u izgradnju građevinskih objekata koja se obavljaju tijekom dužeg razdoblja i čija se nabavna vrijednost formira od više stavki, subjekti revizije ne evidentiraju u poslovnim knjigama u okviru imovine u pripremi nego izravno u okviru imovine u uporabi, što nije u skladu propisima o proračunskom računovodstvu. Zbog navedenog, obračun ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine obavlja se prije stavljanja imovine u uporabu.

Određenu imovinu proračunski korisnici nabavljaju za druge pravne osobe. Iako je pojedina imovina u prošlim godinama predana na uporabu drugim pravnim osobama, i dalje je evidentirana u poslovnim knjigama nekih subjekata revizije.

Utvrđene su i nepravilnosti koje se odnose na obavljanje popisa imovine i obveza. Obavljanje popisa propisano je Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci te procedure svih faza provedbe popisa, uređeni su Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je u 2015. donijelo Ministarstva financija. Spomenutom Uputom je, između ostalog, određeno da se za potraživanja i obveze utvrdi stvarno stanje i razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, usklađivanjem podataka s vjerovnicima i dužnicima. Subjekti revizije su obavili popis imovine i obveza, ali kod pojedinih popisom nije obuhvaćen dio imovine ili obveza (pojedini građevinski objekti u pripremi, novčana sredstva, potraživanja i obveze). S obzirom na to da nije obavljen cjelovit popis imovine i obveza, osnovna svrha popisa - usklađenje knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom, nije postignuta. U pojedinim slučajevima, u izvješću o obavljenom popisu navedeni su podaci o potraživanjima i obvezama prema računima računskog plana, a popis prema vjerovnicima i dužnicima nije obavljen, što upućuje na formalan pristup popisu imovine i obveza. Pojedini subjekti revizije s dužnicima i vjerovnicima nisu uskladili podatke o potraživanjima i obvezama koncem godine, što je preduvjet vjerodostojnog popisa.

Subjekti revizije su sastavili propisane financijske izvještaje i u roku ih dostavili nadležnim institucijama, ali ih pojedini nisu objavili na svojim mrežnim stranicama, što je obveza propisana odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U okviru financijskih izvještaja sastavljene su Bilješke, od kojih neke ne sadrže pojedine propisane podatke. U pojedinim Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja pojedinih iskazanih podataka u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine. Pojedine Bilješke ne sadrže podatke o izvanbilančnim zapisima u vezi sa sudskim sporovima u tijeku te obrazloženje umanjenja viška prihoda i primitaka iz prošlih godina. Podaci o dospjelim obvezama pojedinih subjekata revizije iskazani u Bilanci i Izvještaju o obvezama nisu istovjetni, pa navedene informacije nisu pouzdane. Također, podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima iskazani u financijskim izvještajima nisu pouzdani, jer pojedini subjekti revizije dio potraživanja ne evidentiraju prema dospjelosti.

Nepravilnosti u računovodstvenom poslovanju utječu na točnost i realnost financijskih izvještaja, čija je osnovna svrha dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ostvarenja postavljenih ciljeva. Korisnicima državnog proračuna kod kojih su uočene nepravilnosti i propusti u vezi s računovodstvenim poslovanjem i financijskim izvještajima, Državni ured za reviziju dao je naloge i preporuke u cilju pravilnog evidentiranja poslovnih događaja, pravilnog obavljanja popisa imovine i obveza te iskazivanja točnih i potpunih informacija u financijskim izvještajima.

- Prihodi i primici

Naplata i prikupljanje prihoda propisani su Zakonom o proračunu, godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna, te, između ostalog, i godišnjim naredbama o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba. Prihodi državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna, uplaćuju se na jedinstveni račun državnog proračuna, osim onih namjenskih i vlastitih prihoda koji su propisima izuzeti od obveze uplate te se uplaćuju na račune proračunskih korisnika koji su izvan sustava državne riznice (prihodi HZZO uplaćuju se na njegov račun).

U skladu s propisima, u državni proračun se uplaćuju znatni prihodi od trošarina na određene energente. U okviru prihoda od trošarina je i naknada u cijeni goriva u iznosu 1,20 kn po litri, koja je namijenjena za financiranje građenja i održavanja javnih cesta te za financiranje željezničke infrastrukture. Odredbe propisa o cestama propisuju isplatu navedene naknade društvima nadležnim za građenje i održavanje cesta drugačije nego što odredbe propisa o željeznici propisuju isplatu naknade društvu nadležnom za financiranje željezničke infrastrukture. Zbog različitih odredbi propisa o cestama i željeznici, naplaćeni prihodi od naknade namijenjene za ceste isplaćuju se nadležnim društvima u cijelosti, a naplaćeni prihodi od naknade namijenjene za željezničku infrastrukturu isplaćuju se nadležnom društvu do planiranog iznosa. Državni ured za reviziju predložio je uskladiti odredbe propisa o cestama i željeznici u vezi s korištenjem prihoda od naknade u cijeni goriva, odnosno isplatom određenog dijela navedenih prihoda na račune društava nadležnih za javne ceste te željezničku infrastrukturu.

- **Rashodi i izdaci**

Prema Zakonu o proračunu, proračunski korisnici moraju koristiti proračunska sredstva u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti. Subjekti revizije su za 2017. iskazali rashode i izdatke u iznosu 108.320.782.223,00 kn, od čega se na HZMO odnosi 39.432.184.219,00 kn, a HZZO 23.438.089.261,00 kn.

Vrijednosno znatnija sredstva doznačuju se pravnim i fizičkim osobama uključujući i udruge, u obliku subvencija te tekućih i kapitalnih donacija i pomoći za financiranje određenih programa i projekata. Rashodi za subvencije iskazani su u iznosu 5.526.984.632,00 kn, a za tekuće i kapitalne donacije u iznosu 4.511.973.001,00 kn.

Znatniji rashodi za subvencije, odnose se na potpore koje se isplaćuju prema propisima o poljoprivredi. U okviru navedenih potpora su i izravna plaćanja. Kako bi navedene potpore koristili, poljoprivrednici moraju biti upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obavljati poljoprivrednu djelatnost, a zemljište koje obrađuju mora biti upisano u ARKOD sustav (sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta). Prema propisima, na temelju izjave pojedinih korisnika izravnih plaćanja o korištenju poljoprivrednog zemljišta, u ARKOD sustav su unesene određene parcele zemljišta, bez dokaza o pravu vlasništva i korištenja. Na pojedinim parcelama davatelji izjave ne obavljaju poljoprivrednu djelatnost, nego tu djelatnost obavljaju vlasnici zemljišta koji nisu upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i nisu korisnici potpora. Iako se prema izmijenjenim propisima, od 2018. u ARKOD sustav samo iznimno mogu upisati parcele za koje korisnik potpore nema dokaza o vlasništvu ili posjedu, i nadalje postoji rizik da se pojedinim korisnicima isplate potpore na koje nemaju pravo. Državni ured za reviziju predložio je normativno odrediti iznimne slučajeve u kojima se u ARKOD sustav mogu upisati parcele bez dokaza o vlasništvu ili posjedu. Također, predložio je provoditi redovite kontrole na terenu u vezi sa zahtjevima za isplatu potpora koje se odnose na parcele upisane u ARKOD sustav bez dokaza o vlasništvu ili korištenju. Revizijom je također uočeno da odluke o ostvarenom pravu na potpore nisu dostavljene korisnicima potpora u zakonom propisanom roku.

Na temelju propisa i javnih poziva, subjekti revizije financiraju provedbu određenih programa i projekata koje provode udruge. Prema odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15), davatelj financijskih sredstava je obvezan pratiti provedbu programa i projekata te ako provedba projekata traje najmanje godinu dana i vrijednost mu iznosi 100.000,00 kn i više, obvezan je najmanje jednom obaviti terensku provjeru. Pojedini subjekti revizije nisu obavljali terenske provjere, nego samo kontrolu namjenskog korištenja sredstava uvidom u dokumentaciju i dostavljene izvještaje.

O obavljenoj kontroli dostavljenih izvještaja i dokumentacije, pojedini subjekti revizije nisu sastavljali zapisnike koji bi sadržavali ocjenu dostavljenih izvještaja i namjenskog korištenja sredstava te obrazloženja za slučajeve kada se udrugama uskrati isplata dijela ugovorenih sredstava.

Za sufinanciranje radova u okviru određenih projekata, s korisnicima sredstava se zaključuju ugovori prema kojima dinamika isplate sredstava ovisi o dokumentiranju realizacije radova, a pojedinim korisnicima je isplaćen dio ugovorenih sredstava bez dokumentacije o izvedenim radovima. Sredstva za financiranje pojedinih drugih aktivnosti, čija je isplata ugovorena u dva dijela, također nisu isplaćivana u skladu s ugovorima, jer je drugi dio sredstava isplaćen i onim korisnicima koji nisu u potpunosti opravdali korištenje prvoga dijela primljenih sredstava. Također, pojedini korisnici sredstava nisu dostavili izvješće o provedbi projekta i odgovarajuću dokumentaciju, ili nisu dostavili u ugovorenom roku. U pojedinim slučajevima korisnicima su odobravana sredstva za provođenje istog programa i u sljedećoj godini, iako nisu dostavili izvješće o utrošku sredstava primljenih prethodne godine. Državni ured za reviziju predložio je dodjelu sredstava u sljedećoj godini uvjetovati ispunjenjem svih ugovornih obveze iz prethodne godine.

Odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15), propisana su načela javnosti i slobodnog pristupa informacijama te pravodobnost, potpunost i točnost informacija.

Prema odredbama navedenog Zakona, tijela javne vlasti obvezna su na internetskim stranicama objaviti na lako pretraživ način informacije o dodijeljenim potporama, bespovratnim sredstvima ili donacijama, uključujući popis korisnika i visinu iznosa. Pojedini subjekti revizije nisu na internetskim stranicama objavili podatke o dodjeli bespovratnih proračunskih sredstava.

U okviru rashoda za pomoći unutar općeg proračuna, iskazani su i rashodi za podmirenje dijela dospjelih obveza bolnica u iznosu 1.267.000.000,00 kn. Sredstva za podmirenje obveza bolnica u državnom vlasništvu, doznačena su na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske, a za podmirenje obveza bolnica u vlasništvu županija, na temelju odredbi Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu. Odluka o utvrđivanju kriterija prema kojima sredstva treba rasporediti zdravstvenim ustanovama, nije donesena. Manji dio sredstava za bolnice u državnom vlasništvu, raspoređen je na temelju udjela godišnjeg limita pojedine bolnice u ukupnom limitu navedenih bolnica, neovisno o iznosu i rokovima dospijeca njezinih obveza. Za raspodjelu drugog, većeg dijela sredstava za bolnice u državnom vlasništvu te sredstava za bolnice u vlasništvu županija, sastavljen je tablični pregled kriterija za raspodjelu, koji uključuju dospelost obveza, limit pojedine bolnice u ukupnom limitu navedenih bolnica te učinkovitost rada. Kriteriji dospelosti obveza za pojedine bolnice u državnom vlasništvu su različito vrednovani s obzirom na to da su primijenjeni različiti rokovi dospijeca obveza. Prema podacima o raspodjeli drugog dijela sredstava za bolnice u državnom vlasništvu i sredstava za bolnice u vlasništvu županija, pojedinim bolnicama doznačeno je više, a pojedinim manje sredstava od iznosa koji bi dobile da se pridržavalo tabličnih kriterija. Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo donijeti odluku kojom se određuju kriteriji za raspored sredstava pomoći bolnicama i način vrednovanja utvrđenih kriterija, koje se radi transparentne i pravedne raspodjele sredstava trebalo pridržavati. Odluku je trebalo donijeti prije osiguravanja sredstava u državnom proračunu, kako bi se na temelju određenih kriterija utvrdio iznos potrebnih sredstava za navedene namjene.

U okviru rashoda za naknade građanima i kućanstvima iskazuju se i rashodi za usluge bolničke te specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Pojedine zdravstvene ustanove su za 2017. obračunale navedene usluge u ukupnom iznosu koji je veći od ugovorenog limita, a pojedine u iznosu koji je manji od ugovorenog limita. Iznos ukupno ispostavljenih računa veći je od limita za 365.990.296,00 kn ili 4,6 %.

Prema zdravstvenim ustanovama nije jednako postupano, jer su računi u iznosu većem od limita priznati onim zdravstvenim ustanovama koje su imale obvezu prema HZZO za više doznačna sredstva od iznosa ispostavljenih računa za ranije razdoblje, dok drugim zdravstvenim ustanovama navedeni računi nisu priznati. Državni ured za reviziju predložio je analizirati i utvrditi razloge odstupanja, odnosno preispitati iznose limita za zdravstvene ustanove koje imaju znatnija odstupanja od ugovorenog limita.

Subjekti revizije imaju znatnije rashode za zaposlene, u okviru kojih pojedini imaju i rashode za prekovremeni rad. Prema odredbama Zakona o radu (Narodne novine 93/14 i 127/17), prekovremeni rad pojedinog zaposlenika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, tada ne smije trajati duže od 250 sati godišnje. Do konca listopada 2017., trajanje prekovremenog rada nije bilo ugovorno kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike, a od studenoga 2017. je ugovoreno da prekovremeni rad ne smije trajati duže od 250 sati godišnje. Kod nekih subjekata revizije, prekovremeni rad zaposlenika koji rade na određenim radnim mjestima (poslovi vozača, poslovi osiguranja osoba i imovine, administrativni poslovi), trajao je u 2017. duže od 250 sati.

U okviru rashoda za intelektualne usluge vrijednosno su znatni rashodi za naknade prema ugovorima o djelu. Prema odredbama Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 - pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 61/17), pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, mogu se na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe, osim poslova koje obavljaju državni službenici. Propisano je da rashodi za naknade pružateljima usluga na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % sredstava osiguranih proračunskom korisniku za bruto plaće za redovan rad s doprinosima. Utvrđeno je da su pojedini poslovi iz djelokruga subjekata revizije povjereni vanjskim izvršiteljima na temelju ugovora o djelu, umjesto da su ih obavljali zaposlenici, jer se radi o poslovima državnih službenika pa je obavljanje tih poslova propisano uredbama o unutarnjem ustrojstvu. Pojedini poslovi iz djelokruga, obavljani su na temelju ugovora o djelu neprekidno u dužem vremenskom razdoblju.

Kod većeg broja subjekata revizije, rashodi za naknade prema ugovorima o djelu bili su veći od 2,0 % osiguranih sredstava za plaće u tekućoj godini. Naknade prema ugovorima o djelu financirane su iz različitih izvora - opći prihodi i primici, pomoći, zajmovi, vlastiti prihodi i drugi izvori. Odnos rashoda za navedene naknade i osiguranih sredstva za plaće, izračunan je u okviru obavljanja revizije tako da su u izračun uključene naknade financirane iz svih izvora financiranja. Prema mišljenju Ministarstva uprave iz studenoga 2016., propisano ograničenje rashoda za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe, odnosi se na sve ugovore o djelu, neovisno o tome što se pojedine naknade financiraju iz izvora koji ne utječu na proračunski manjak. Pojedini subjekti revizije smatraju da se propisano ograničenje ne odnosi na naknade prema ugovorima o djelu financirane iz određenih izvora financiranja, kao što su namjenski primici od zaduživanja, pomoći iz fondova EU, prihodi po posebnim propisima i vlastiti izvori. Subjekti revizije su obrazložili da na zaključivanje pojedinih ugovora o djelu u vezi s projektima financiranih iz zajmova i pomoći nemaju utjecaja, te da također imaju potrebu za organiziranjem obavljanja određenih specifičnih poslova (predavači, razni stručnjaci) putem ugovora o djelu. Također, pojedini subjekti revizije su obrazložili da se određeni poslovi obavljaju na temelju ugovora o djelu u cilju osiguranja nesmetanog, učinkovitog i pravodobnog funkcioniranja, s obzirom na veliku fluktuaciju službenika kao i na to da je i dalje na snazi Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine 70/16).

Neki subjekti revizije imaju i rashode u vezi s isplatama sredstava na temelju sudskih rješenja i ovršnih postupaka. Obveze po pravomoćnoj presudi ili arbitraži ne plaćaju u roku određenom za dobrovoljno ispunjenje obveze, te nakon dužeg razdoblja dolazi do ovrha, zbog čega imaju znatne dodatne rashode za zatezne kamate i troškove ovršnog postupka.

U vezi sa službenim putovanjima, uočeno je da su pojedini putni nalozi podneseni na obračun nakon dužeg razdoblja od završenog službenog putovanja, zbog čega u poslovnim knjigama nisu pravodobno evidentirani rashodi, nego su evidentirana potraživanja za predujmove. Na temelju Odluke o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije, te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16), u ožujku 2017. donesene su Smjernice za upravljanje voznim parkom. Sustav unutarnjih kontrola u upravljanju voznim parkom, između ostalog, obuhvaća donošenje i provedbu unutarnjeg akta o načinu korištenja službenih automobila, posebno u dijelu vođenja putnih radnih listova i praćenja troškova po svakom službenom automobilu. Pojedini subjekti revizije nisu uskladili unutarnji akt o korištenju službenih vozila s navedenim Smjernicama, a evidencije o korištenju službenih vozila ne sadrže neke elemente određene Smjernicama. Kod pojedinih subjekata revizije, evidencija o korištenju pojedinih službenih automobila nije točna i pouzdana, te onemogućuje utvrđivanje opravdanosti rashoda za gorivo i drugih rashoda u vezi s korištenjem službenih automobila.

Kod rashoda za nabavu nefinancijske imovine, pojedini subjekti revizije ne pridaju dovoljno pozornosti odabiru računalnih programa koji su im potrebni, te su nabavljali i programe koji se ne koriste u cijelosti. Za navedene programe ugovarane su i plaćane usluge održavanja i nadogradnje.

- **Imovina**

Imovina subjekata revizije sastoji se od nefinancijske imovine i financijske imovine. Vrijednosno važnija nefinancijska imovina odnosi se na zemljišta, građevinske objekte i opremu, a vrijednosno važnija financijska imovina na vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici te potraživanja.

Vrijednosno najvažnija imovina iskazana je u poslovnim knjigama ministarstva nadležnog za raspolaganje i upravljanje državnom imovinom. Navedeno ministarstvo je ustrojeno koncem 2016., a u svoje poslovne knjige preuzelo je podatke o državnoj imovini iz poslovnih knjiga pravnih prednika. Također, tijekom 2017. navedeno ministarstvo preuzelo je podatke o državnoj imovini i iz poslovnih knjiga drugih državnih tijela. S obzirom da preuzeti podaci iz poslovnih knjiga drugih subjekata nisu prethodno usklađeni sa stvarnim stanjem, podaci o imovini u poslovnim knjigama navedenog ministarstva nisu pouzdani. Pojedine nekretnine se ne koriste, a u vezi s tim nekretninama nadležno ministarstvo ima znatne rashode. Rashodi u vezi s državnim nekretninama koje se ne koriste, ubuduće će biti i veći, jer je u 2017. ukinuta odredba Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske), prema kojoj su Republika Hrvatska i nadležno tijelo za upravljanje državnom imovinom bili oslobođeni plaćanja komunalne naknade.

Osim što raspolažu građevinskim objektima koji se odnose na poslovni prostor za obavljanje poslova iz djelokruga, pojedini subjekti revizije raspolažu i većim brojem stanova. Određeni broj stanova je dan u najam, a znatan broj se ne koristi, te su rashodi u vezi s navedenim stanovima, koji se odnose na režijske troškove i održavanje, veći od prihoda. Također, pojedini subjekti revizije raspolažu poslovnim prostorom i zemljištem koji im nisu potrebni za obavljanje poslova iz djelokruga, pa ih daju u zakup.

Državni ured za reviziju naložio je poduzeti aktivnosti u cilju učinkovitog upravljanja imovinom. Subjektima revizije u čijem djelokrugu nije davanje stanova u najam te davanje poslovnih prostora i zemljišta u zakup, predloženo je sastaviti analizu opravdanosti najma i zakupa navedenih nekretnina, u odnosu na njihovu prodaju.

U određenim slučajevima, više korisnika državnog proračuna obavlja ulaganja u informacijski sustav koji čini nedjeljivu cjelinu, a prije ulaganja nisu sporazumom uredili pitanje prava u vezi s vlasništvom i korištenjem funkcija sustava. Također, nije uređeno pitanje financiranja i ugovaranja nabave navedene imovine i usluga njezinog održavanja, kao i obveze praćenja realizacije zaključenih ugovora te evidentiranja podataka o navedenoj imovini u poslovnim knjigama.

U cilju uspostave jedinstvenog i uređenog sustava za zaposlenike obuhvaćene Registrom zaposlenih u javnom sektoru, ugovorom zaključnim prije više godina, Financijskoj agenciji su povjereni poslovi uspostave i podrške informacijskog sustava za centralni obračun plaća i upravljanje ljudskim resursima (dalje u tekstu: sustav COP). Ugovoreni poslovni procesi, između ostalog, trebaju obuhvatiti: upravljanje kolektivnim i granskim ugovorima, izvještajne sustave, evidencije prisutnosti na radu, automatske procjene financijskih učinaka koje su posljedica preustroja ili promjene koeficijenata te upravljanje i praćenje zapošljavanja, školovanja, edukacija i uspješnosti. Za upravljanje sustavom zadužen je upravljački odbor.

U okviru financijskih revizija subjekata koji su obveznici korištenja sustava COP, Državni ured za reviziju uočio je određene slabosti koje utječu na pravilnost primjene propisa o obračunu plaća, koje se odnose na sljedeće: kroz korekcije bruto plaće obračunan je i isplaćen prekovremeni rad za veći broj sati od propisanog, za pojedina radna mjesta su primijenjeni koeficijenti viši od utvrđenih provedbenim propisima, zbog propisanog načina unosa podataka na obračunskim listama plaća istodobno su iskazani dodaci i uvećanja plaće koji se prema kolektivnim ugovorima ne smiju kumulirati, sustav ne omogućava objedinjavanje podataka za zaposlenike u kumulativnom radnom odnosu. Državni ured za reviziju predložio je poduzeti organizacijske mjere kojima će se osigurati kontinuirana, pravodobna i cjelovita kontrola te procjena i ocjena postojećih rezultata sustava COP u svrhu razvoja i prilagodbe potrebama utvrđenim zakonima i drugim propisima, kao i potrebama za prikupljanje analitičkih i statističkih podataka te kvalitetnog planiranja i predlaganja novih aplikativnih rješenja (nadogradnja).

U okviru financijske imovine subjekata revizije, iskazana su znatna potraživanja za naplatu prihoda. Bez obzira, naplaćuju li se prihodi na račun državnog proračuna ili korisnika državnog proračuna, prema odredbama Zakona o proračunu, korisnici državnog proračuna su odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda iz svog djelokruga.

Pojedini subjekti revizije za naplatu određenih prihoda nisu poduzimali sve raspoložive mjere naplate ili ih nisu poduzimali pravodobno, te je od dospelosti pojedinih navedenih potraživanja proteklo više od tri godine. Zbog propusta u poduzimanju odgovarajućih mjera naplate, naplata pojedinih potraživanja nije moguća ili je neizvjesna. Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema Zakonu o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Pojedini subjekti revizije imaju znatna dospjela istovrsna potraživanja od velikog broja dužnika, a za naplatu navedenih potraživanja nisu donesene unutarnje procedure kojima bi se odredili postupci koji prethode naplati potraživanja, kako bi se na ista ili slična potraživanja primijenile iste mjere naplate. Iako donošenje procedura za naplatu potraživanja nije propisano, subjektima sa znatnim iznosom potraživanja i brojem dužnika, Državni ured za reviziju predložio je, u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, donijeti procedure naplate potraživanja.

Revizijom je uočeno da u okviru potraživanja, pojedini subjekti revizije imaju evidentirana dospjela potraživanja od lokalnih jedinica nastala prijašnjih godina. Pojedine lokalne jedinice su svoje obveze pomirivale i sredstva uplaćivale u državni proračun, dok pojedine nisu, a pitanje naplate tih potraživanja nije riješeno. Pojedini subjekti revizije imaju evidentirana potraživanja od lokalnih jedinica za koja nisu ugovoreni rokovi naplate, a rok za naplatu potraživanja, odnosno ispunjenja novčane obveze, bitan je element ugovora ili sporazuma.

Neki subjekti revizije imaju potraživanja za povrat neutrošenih ili nenamjenski utrošenih sredstava od udruga. U nalogima ili odlukama o povratu sredstava, određen je rok za povrat sredstava u državni proračun, a obveza za obračun i uplatu zateznih kamata nije navedena. Udrugama koje nisu vratile sredstva u roku, zatezne kamate nisu obračunane ni naplaćene. Zakonom o obveznim odnosima propisano je da dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, osim glavnice i zatezne kamate. Ako korisnik ne vrati sredstva u utvrđenom roku, isto propisuje i Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15).

- **Javna nabava**

U postupcima javne nabave proračunski korisnici su obvezni primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te radova do 500.000,00 kn, nije propisana primjena odredbi navedenog Zakona. Postupke nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do navedenih propisanih pragova, odnosno jednostavnu nabavu, naručitelji trebaju uređivati unutarnjim aktima.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Državnog ureda za središnju javnu nabavu (Narodne novine 3/15), te kasnije Uredbe unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu (Narodne novine 59/17), ministarstva su obveznici središnje javne nabave za 20 nabavnih kategorija navedenih u Odluci o nabavnim kategorijama (Narodne novine 64/16).

Odlukom o davanju ovlasti Središnjem državnom uredu za središnju javnu nabavu za provedbu postupka središnje javne nabave za javne naručitelje koji nisu obuhvaćeni člankom 12. stavkom 1. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog ureda za središnju javnu nabavu, Središnji državni ured za središnju javnu nabavu je ovlašten provoditi postupke javne nabave i zaključiti okvirne sporazume i za tri nabavne kategorije za HZMO i HZZ.

Nepravilnosti i propusti u vezi s javnom nabavom utvrđeni su kod manjeg broja subjekata revizije.

S obzirom na to da Središnji državni ured za središnju javnu nabavu nije proveo postupak javne nabave za pojedine usluge uključene u nabavne kategorije središnje javne nabave, neki korisnici državnog proračuna su te usluge nabavljali od više dobavljača na temelju narudžbenica ili od dobavljača s kojima su imali zaključene ugovore o nabavi tih usluga za prethodno razdoblje. Prema uredbama o unutarnjem ustrojstvu Državnog ureda za središnju javnu nabavu i unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu, obveznici središnje javne nabave mogu samostalno provoditi postupke javne nabave za nabavne kategorije središnje javne nabave, te u pravilu zaključiti ugovor ili okvirni sporazum s rokom trajanja do zaključenja okvirnog sporazuma u postupcima središnje javne nabave. S obzirom na to da Središnji državni ured za središnju javnu nabavu nije proveo postupke javne nabave za nabavu pojedinih usluga koje su uključene u nabavne kategorije središnje javne nabave, za nabavu tih usluga postupke javne nabave su trebali provesti naručitelji.

PROVJERA PROVEDBE NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLIH REVIZIJA

U skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), ISSAI 100 - Temeljna načela revizije javnog sektora i ISSAI 400 - Temeljna načela revizije usklađenosti, a s ciljem povećanja odgovornosti subjekata revizije za provedbu naloga i preporuka, Državni ured za reviziju prati aktivnosti koje poduzima subjekt revizije u vezi s provedbom naloga i preporuka koji su dani u prošlim revizijama.

U tu svrhu, a u skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, od subjekata revizije traži se da nakon prihvaćanja naloga i preporuka, izrade Plan provedbe naloga i preporuka s utvrđenim aktivnostima, rokovima i odgovornim osobama. Svi subjekti su obvezni dostaviti spomenuti Plan te dokaze o provedenim nalogima i preporukama.

U okviru financijskih revizija, Državni ured za reviziju provjerava jesu li subjekti kod kojih se obavlja revizija, u planiranim rokovima postupili po danim nalogima i preporukama i otklanjaju li utvrđene nepravilnosti i propuste.

U izvješću o obavljenoj reviziji navodi se status ranije danih naloga i preporuka utvrđen revizijom, koji može biti: provedeno, nije provedeno, djelomično provedeno, u postupku provedbe i nije primjenjivo.

Revizijom obuhvaćenim korisnicima državnog proračuna, u prošloj reviziji dano je ukupno 189 naloga i preporuka. Provjerama u okviru financijskih revizija za 2017., utvrđeno je da je 94 ili 49,7 % naloga i preporuka provedeno. Nisu provedena 34 naloga i preporuke ili 18,0 %. Djelomično je provedeno ili je u postupku provedbe 55 naloga i preporuka ili 29,1 %, a zbog izmjene propisa nije primjenjivo šest naloga i preporuka ili 3,2 %. Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama (po subjektima revizije) daju se u Prilogu 3.

ZAKLJUČAK

Revizijom su obuhvaćena 23 korisnika državnog proračuna. Financijski planovi za 22 korisnika, koji se odnose na 20 ministarstava, HZMO i HZZ, uključeni su u državni proračun i iznose 86.561.909.376,00 kn ili 52,1 % ukupno osiguranih sredstva za financiranje rashoda i izdataka države za 2017. Za poslovanje HZZO-a, kao izvanproračunskog korisnika državnog proračuna, za 2017. planirano je 22.846.672.000,00 kn.

Rashodi i izdaci korisnika državnog proračuna obuhvaćenih revizijom, za 2017. iznose 108.320.782.223,00 kn. U odnosu na 2016. veći su za 4.561.162.982,00 kn ili 4,4 %.

O financijskim izvještajima navedenih korisnika državnog proračuna izraženo je 15 bezuvjetnih i 8 uvjetnih mišljenja, a o usklađenosti poslovanja, također 15 bezuvjetnih i 8 uvjetnih mišljenja.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u području djelokruga i unutarnjeg ustrojstva, planiranja i izvršenja plana, računovodstvenog poslovanja, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, imovine, obveza i javne nabave. Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste korisnicima državnog proračuna su dani nalozi i preporuke čija bi provedba pridonijela točnijem i realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima te povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Subjektima revizije dano je ukupno 166 naloga i preporuka. Broj danih naloga i preporuka manji je za 12,2 % u odnosu na prošlu reviziju, kada je bilo dano 189 naloga i preporuka.

Najveći broj naloga i preporuka i dalje se odnosi na računovodstveno poslovanje. Pored nekih ponovljenih nepravilnosti, revizijama su utvrđene i nove nepravilnosti na koje su dijelom utjecale i izmjene provedbenih propisa koji uređuju način evidentiranja poslovnih događaja u proračunskom računovodstvu. Budući da se u Republici Hrvatskoj ne primjenjuju međunarodni standardi za javni sektor, računovodstvo korisnika proračuna uređuju provedbeni propisi Zakona o proračunu. S obzirom na to da propisima nisu bila uređena određena područja u vezi s računovodstvenim poslovanjem, na prijedlog Državnog ureda za reviziju propisi su izmijenjeni i dopunjeni, kako bi se pridonijelo kvaliteti i transparentnosti financijskih podataka o poslovanju korisnika proračuna. Dopunama i izmjenama propisa u vezi s računovodstvenim poslovanjem, proširene su i obveze subjekata u vezi s vođenjem evidencija i sastavljanjem financijskih izvještaja.

Utvrđene nepravilnosti u poslovanju korisnika državnog proračuna ukazuju da sustav unutarnjih kontrola u pojedinim područjima nije zadovoljavajući, odnosno da pojedini poslovni procesi nisu uređeni unutarnjim aktima, odlukama i uputama. Svrha sustava unutarnjih kontrola je, između ostalog, poboljšanje upravljanja radi obavljanja poslovanja na pravilan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađivanje poslovanja sa zakonima i drugim propisima te planovima i programima, jačanje odgovornosti za ostvarivanje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja.

Prilog 1

Ukupna i dospjela potraživanja koncem 2016. i 2017.,
po subjektima revizije

u kn bez lp

Redni broj	Naziv subjekta	Potraživanja			Indeks (3/2)
		2016.	2017.		
		Ukupna	Ukupna	Dospjela	
1	2	3	4	5	
1.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	2.060.452.717	2.024.435.231	308.579.066	98,3
2.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	234.666.817	235.248.265	235.241.779	100,2
3.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	10.268.360.875	4.149.326.687	1.652.739.275	40,4
4.	Ministarstvo državne imovine	132.049.541	516.123.663	4.942.683	390,9
5.	Ministarstvo financija	608.133	233.291	95.732	38,4
6.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	92.778.050	512.004.385	51.424.251	551,9
7.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	185.259.448	126.317.513	0	68,2
8.	Ministarstvo hrvatskih branitelja	530.082.204	517.090.955	23.550.175	97,5
9.	Ministarstvo kulture	6.513.093	10.983.790	10.983.790	168,6
10.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	264.075.252	325.233.442	32.872.952	123,2
11.	Ministarstvo obrane	1.371.738.849	1.135.719.271	296.646.344	82,8
12.	Ministarstvo poljoprivrede	353.107.166	429.226.264	359.048.816	121,6
13.	Ministarstvo pravosuđa	22.023.329	18.386.412	2.288.506	83,5
14.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	893.154	837.962	0	93,8
15.	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	377.168.047	228.391.355	227.350.677	60,6
16.	Ministarstvo turizma	55.517.280	60.150.683	15.279.557	108,3
17.	Ministarstvo unutarnjih poslova	598.189.910	565.034.779	274.663.892	94,5
18.	Ministarstvo uprave	211.904	359.035	0	169,4
19.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	23.694.956	108.318.781	108.318.780	457,1
20.	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	141.525.426	341.250.001	341.180.435	241,1
21.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	1.699.447.880	1.599.971.287	28.085.864	94,1
22.	Ministarstvo zdravstva	17.591.160	8.700.409	264.267	49,5
23.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	237.116.586	237.568.892	1.333	100,2
UKUPNO		18.673.071.777	13.150.912.353	3.973.558.174	70,4

Prilog 2

Ukupne i dospjele obveze koncem 2016. i 2017.,
po subjektima revizije

u kn bez lp

Redni broj	Naziv subjekta	Obveze			Indeks (3/2)
		2016.	2017.		
		Ukupne	Ukupne	Dospjele	
1	2	3	4	5	
1.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	3.140.676.873	3.266.416.535	210.375	104,0
2.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	530.711.420	507.681.746	358.516.243	95,7
3.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	2.778.284.652	2.481.096.181	482.368.854	89,3
4.	Ministarstvo državne imovine	15.795.867	18.309.149	39.013	115,9
5.	Ministarstvo financija	9.580.796	7.458.876	0	77,9
6.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	252.898.569	22.407.228	104.147	8,9
7.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	6.469.277	6.646.693	0	102,7
8.	Ministarstvo hrvatskih branitelja	2.311.577	2.717.344	0	117,6
9.	Ministarstvo kulture	17.635.375	1.647.145	966.356	9,3
10.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	362.563.256	240.430.678	28.667.223	66,3
11.	Ministarstvo obrane	268.279.468	301.768.789	21.022.138	112,5
12.	Ministarstvo poljoprivrede	98.393.066	114.036.712	3.832.266	115,9
13.	Ministarstvo pravosuđa	26.195.559	12.759.275	0	48,7
14.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	13.336.921	32.104.227	0	240,7
15.	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	45.375.518	76.952.038	0	169,6
16.	Ministarstvo turizma	25.799.846	29.371.217	30.809	113,8
17.	Ministarstvo unutarnjih poslova	468.684.447	436.301.153	42.186.033	93,1
18.	Ministarstvo uprave	2.735.542	2.152.462	0	78,7
19.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	48.391.968	35.813.549	67.689	74,0
20.	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	30.246.843	29.791.616	0	98,5
21.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	7.755.875	147.159.129	73.125	1.897,4
22.	Ministarstvo zdravstva	168.549.020	142.055.027	0	84,3
23.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	1.193.728.883	1.013.411.999	50.675	84,9
UKUPNO		9.514.400.618	8.928.488.768	938.134.946	93,8

Prilog 3

Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama

Redni broj	Naziv subjekta	Broj naloga i preporuka iz prošlih revizija	Status naloga i preporuka				
			Provedeno	Nije provedeno	Djelomično provedeno	U postupku provedbe	Nije primjenjivo
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	4	1	0	1	2	0
2.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	4	3	0	1	0	0
3.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	13	5	7	1	0	0
4.	Ministarstvo državne imovine	20	10	5	1	3	1
5.	Ministarstvo financija	6	6	0	0	0	0
6.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	6	2	2	1	0	1
7.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	2	2	0	0	0	0
8.	Ministarstvo hrvatskih branitelja	25	13	0	2	8	2
9.	Ministarstvo kulture	9	2	1	3	3	0
10.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	11	8	0	1	1	1
11.	Ministarstvo obrane	5	1	0	0	4	0
12.	Ministarstvo poljoprivrede	24	10	7	4	3	0
13.	Ministarstvo pravosuđa	7	3	2	2	0	0
14.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	3	3	0	0	0	0
15.	Ministarstvo reg. razvoja i fondova EU	1	1	0	0	0	0
16.	Ministarstvo turizma	2	1	0	1	0	0
17.	Ministarstvo unutarnjih poslova	0	0	0	0	0	0
18.	Ministarstvo uprave	1	0	0	1	0	0
19.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	5	2	1	0	2	0
20.	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	14	10	3	0	0	1
21.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	4	1	1	0	2	0
22.	Ministarstvo zdravstva	8	4	0	0	4	0
23.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	15	6	5	1	3	0
UKUPNO		189	94	34	20	35	6